

АГЕНЦИЈА
ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ
МЕХАНИЧАР ТЕКСТИЛНИХ
МАШИНА

Београд, 2020

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације	МЕХАНИЧАР ТЕКСТИЛНИХ МАШИНА
---------------------	------------------------------------

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ

КЛАСНОКС ¹ / ISCED-F 2013	0715 Машинство и обрада метала
Ниво НОКС -а ²	3
Ниво ЕОК-а ³	3
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	3 године
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а - основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање и васпитање
Облици учења	<ul style="list-style-type: none">- Формално;- Неформално образовање одраслих у трајању од најмање 960 сати обуке;- Признавање претходног учења.
Врста јавне исправе	<ul style="list-style-type: none">- Диплома;- Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил;- Сертификат о оствареном стандарду квалификације у целини.

¹ Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС- у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

² Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³ Европски оквир квалификација (енг. *European Qualification Framework*)

**РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ
ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА**

Проходност у систему квалификација	Ниво 4 НОКС-а Ниво 5 НОКС-а
Занимање	7233.12 Механичар за машине за шивење 7233.18 Механичар за текстилне машине
Стандард занимања ⁴	-

ИСХОДИ УЧЕЊА

Општи опис квалификације	<p>Механичар текстилних машина на основу добијеног радног налога самостално обавља послове на монтажи, одржавању и сервисирању механичких и компјутерски управљаних машина у текстилној индустрији (машина за предење, ткање, плетење, штампање, оплемењивање и конфекцијских машина).</p> <p>Обучен је и за растављање машина и опреме ради поправки, руковођење машинама и опремом ради провере поправки, подмазивање покретних делова, тестирање у односу на стандарде и спецификације, те за вођење евиденције о раду и утрошеном материјалу и деловима.</p> <p>Делотворно комуницира и сарађује са надређенима и сарадницима приликом обављања задатака и активно доприноси култури уважавања и сарадње.</p> <p>Сврсисходно примењује техничке информације, информационо - комуникационе технологије (ИКТ) и унапређује њихову примену кроз учење и усавршавање.</p> <p>Врши контролу квалитета у складу са стандардима производног процеса и ефикасно примењује мере за осигурање квалитета, мере заштите на раду и мере заштите животне средине.</p> <p>Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција, механичару текстилних машина преваходно омогућава запошљавање и наставак школовања у датој стручној области.</p>
--------------------------	--

⁴ До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Механичар текстилних машина са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, чл.50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развој и усвајање стандарда квалификације Механичар текстилних машина.

Компетенције

- Припрема и организација рада на радном месту;
- Текуће одржавање машина у текстилној индустрији;
- Сервисирање машина (машина за предење, ткање, плетење, оплемењивање и конфекцијских машина);
- Монтажа машина у текстилној индустрији (машина за предење, ткање, плетење, оплемењивање и конфекцијских машина);
- Кључне компетенције;⁵ (посебно: рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, сарадња, одговоран однос према здрављу и одговоран однос према околини).

По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:

Знања

- познаје стручну терминологију;
- опише врсте текстилних влакана и материјала, њихове основне карактеристике и начин употребе;
- објасни функције и принципе рада машина и уређаја који се користе у текстилним технологијама (машина за предење, ткање, плетење, оплемењивање и конфекцијских машина);
- опише компоненте и системе различитих текстилних машина;
- објасни поступке праћења функционисања рада машина и начина отклањања поремећаја (пнеуматских, електронских, електричних и механичких компоненти, или софтвера);
- опише поступке монтаже и демонтаже машина и уређаја, односно њихових делова;
- наведе врсте техничке документације и начине вођења евиденције;
- опише поступке заштите здравља и животне средине за механичара текстилних машина;

⁵ На основу: Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета („Службени гласник РС“, бр. 117/13).

Вештине

- користи техничко-технолошку документацију при раду;
- одржава прибор, алат и простор за рад механичара текстилних машина;
- одабере и рукује различитим приборима и алатима који се користе за одржавање и сервисирање текстилних машина и уређаја;
- инсталира и поставља нове текстилне машине и опрему према упутству, уз надзор;
- подешава текстилне машине за рад при промени врсте производа;
- одређује просечне величине у текстилној технологији;
- идентификује неисправност у раду машина, утврђује узрок и отклања га;
- чисти, одмашћује и подмазује машине, и мења уље и мазиво;
- врши замену дотрајалих и неисправних делова;
- тестира рад и успоставља функционалност машине;
- проверава рад машина надгледањем параметара и елиминише загушења машине;
- спроводи редовно одржавање машине ради обезбеђивања њеног оптималног рада;
- ефикасно примењује информатичке технологије у реализацији задатака и вођењу евиденције за послове механичара текстилних машина, као и при прикупљању и коришћењу података и информација у раду;
- обезбеђује квалитет производа;
- чита и разуме упутства и документацију на најмање једном страном језику;
- делотворно и вешто комуницира, користећи на одговарајући начин језик и стил комуникације специфичан за контекст и област рада;
- успешно унапређује своју праксу на основу сопственог искуства и сарадње са колегама;
- ефикасно примењује све прописане мере заштите здравља и мере заштите животне средине;

Способности и ставови

- обавља послове самостално, савесно, одговорно, уредно и прецизно у складу са техничко-технолошким процедурама и стандардима, уз повремене консултације са надређеним;
- ефикасно планира и организује време и активности;
- испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности уређаја, прибора и алата које користи при обављању посла;
- испољава аналитичност при обављању посла у радном окружењу, тражећи рационална и стручна решења;
- поштује принципе тимског рада и професионално-етичке норме и вредности;
- прилагођава се на промене у радном процесу;
- показује спремност за решавање проблема у оквиру оперативних послова, повремено и у нестандартним ситуацијама;
- продуктивно сарађује са надређенима и сарадницима у вези са задацима које обавља и доприноси култури уважавања и сарадње;
- испољава одговоран однос према свом здрављу, здрављу других и према заштити околине;
- испољава предузимљивост у раду;
- показује спремност за даље учење и активно се усавршава.

Начин провере остварености исхода учења

Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Оцењивање је описно и бројчано.

Бројчане оцене ученика су:

- одличан (5),
- врло добар (4),
- добар (3),
- довољан (2) и
- недовољан (1).

Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.

Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци...).

Сумативно на полугодишту, крају школске године и на завршном испиту.

У неформалном образовању провера савладаности програма којим се стичу стручне компетенције, обавља се на испиту за проверу стручних компетенција.

ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Квалификације реализатора програма	Одговарајуће образовање: <ul style="list-style-type: none">• нивоа 5 НОКС-а,• нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) и• нивоа 7 НОКС -а (подниво7.1), у складу са чл. 140.–142. Закона о основама система образовања и васпитања.
Организација надлежна за издавање јавне исправе	Средње стручне школе Јавно признати организатори активности образовања одраслих (ЈПОА)